

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Комисия за енергийно
и водно регулиране

ПРОТОКОЛ

№ 185

София, 23.06.2025 година

Днес, 23.06.2025 г. от 10:15 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в пълен състав, ръководено от председателя Пламен Младеновски.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Александра Богословска, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Таско Ерменков и Недко Косев - за главен секретар, съгласно Заповед № 621 от 16.06.2025 г. (без право на глас).

На заседанието присъстваха Ел. Маринова – директор на дирекция „Правна“, М. Димитров - директор на дирекция „Природен газ“, Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензи и пазари – природен газ“, Б. Паунов – и. д. директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, Юл. Стоянов – главен експерт в дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-808 от 20.06.2025 г. относно приемане на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия.

1.1. Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия;

1.2. Съгласувателна таблица;

1.3. Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия с възможност за проследяване на промените.

Работна група: Боян Паунов, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов,
Рали Манчев, Радостина Методиева, Радослав Райков и
Силвия Петрова

2. Доклад с вх. № Е-Дк-809 от 20.06.2025 г. относно приемане на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия.

2.1. Проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с

електрическа енергия;

2.2. Съгласувателна таблица;

2.3. Правила за търговия с електрическа енергия с възможност за проследяване на промените.

Работна група: Боян Паунов, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов,
Рали Манчев, Радостина Методиева, Радослав Райков и
Силвия Петрова

3. Доклад с вх. № Е-ДК-804 от 18.06.2025 г. и проект на решение относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Р-94 от 09.06.2025 г. от „Булгаргаз“ ЕАД с искане за издаване на разрешение за извършване на сделка, която води или може да доведе до нарушаване сигурността на снабдяването вследствие на задлъжнялост на енергийното предприятие.

Работна група: Милен Димитров, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Людмила
Ненова, Рая Радева, Любослава Джоргова, Александра Димитрова,
Рада Башлиева, Теодор Хиков

4. Доклад с вх. № Е-ДК-805 от 18.06.2025 г. относно изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на природен газ от „Газов Хъб Балкан“ ЕАД и проект на акт.

Работна група: Милен Димитров, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Снежана
Станкова, Любослава Джоргова, Александра Димитрова, Рая Радева,
Теодор Хиков, Рада Башлиева

По т.1. Комисията разглежда доклад с вх. № Е-Дк-808 от 20.06.2025 г. **относно приемане на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия.**

Във връзка със законово вменените й правомощия, регламентирани в чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката (ЗЕ), Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е приела Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ, Наредбата), която е обнародвана в ДВ, бр. 25 от 24.03.2017 г.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обн. в ДВ, бр. 44 от 2025 г. (ЗИД на ЗЕ), са извършени съществени промени в Закона за енергетиката (ЗЕ), които налагат НРЦЕЕ до 30 юни 2025 г. да се приведе в съответствие със закона съгласно § 25, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби към ЗИД на ЗЕ.

Предвид гореизложеното са изготвени доклад и проект на Наредба за изменение и допълнение на НРЦЕЕ (проект на НИД на НРЦЕЕ).

Докладът и проектът на НИД на НРЦЕЕ, както и съдържащите се в доклада мотиви към проекта на нормативния акт, са приети от КЕВР с решение по Протокол № 157 от 30.05.2025 г., т. 1.

На 30.05.2025 г. проектът на НИД на НРЦЕЕ е публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. В изпълнение на разпоредбите на чл. 14 от ЗЕ, на 03.06.2025 г. КЕВР е провела процедура по обществено обсъждане със заинтересованите лица на проекта на НИД на НРЦЕЕ и доклада. В законоустановения срок след проведеното обществено обсъждане в Комисията са постъпили становища, както следва: с вх. № Е-13-47-16 от 12.06.2025 г. от „Електрохолд Продажби“ ЕАД; с вх. № Е-13-49-17 от 04.06.2025 г. от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД; с вх. № Е-13-46-11 от 10.06.2025 г. от „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД; с вх. № Е-04-106-1 от 02.06.2025 г. от Българска браншова

камара на енергетиците и с вх. № Е-04-04-5 от 13.06.2025 г. от Омбудсмана на Република България.

Постъпило е и становище с вх. № Е-04-17-1 от 10.06.2025 г. от Конфедерация на независимите синдикати в България. Становището не съдържа конкретни предложения за изменения както на НИД на НРЦЕЕ, така и на НРЦЕЕ. В същото са повдигнати въпроси, които са относими към производствата за утвърждаване на цени, както и такива, изискващи извършването на действия, които са извън законово регламентираните правомощия на Комисията.

В законоустановения срок на Портала за обществени консултации не са публикувани становища на заинтересовани лица.

Във връзка със становищата от заинтересованите лица по проекта на НИД на НРЦЕЕ и по доклада към него, подробни мотиви са изложени в съгласувателна таблица, неразделна част от настоящия доклад, която съдържа конкретните предложения на лицата с мотивите към тях, както и мотиви на КЕВР за отхвърлянето на неприетите предложения. Приетите предложения са отразени в проекта на НИД на НРЦЕЕ, приложение към доклада.

След обсъждане и анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Съгласно чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от ЗНА, в редакцията обн. ДВ, бр. 34 от 2016 г., в сила от 4.11.2016 г., проектът на нормативен акт се внася за обсъждане и приемане от компетентния орган заедно с мотивите, съответно доклада към него и предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА, като мотивите, съответно докладът, следва да съдържат: причините, които налагат приемането; целите, които се поставят; финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба; очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива; анализ за съответствие с правото на Европейския съюз. Предвид разпоредбата на § 5 от ПЗР към ЗНА, за приеманите от КЕВР подзаконови нормативни актове не се изисква изготвяне на предварителна оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА.

Във връзка с горното е изготвен проект на НИД на НРЦЕЕ и мотиви за неговото приемане, които са изложени по-долу в настоящия доклад.

1. Причини, които налагат приемането на НИД на НРЦЕЕ:

С измененията и допълненията на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 44 от 2025 г.) се пристъпва към следващ етап от либерализацията на пазара на електрическа енергия, който предвижда от 01.07.2025 г. пълна либерализация на пазара на едро на електрическа енергия и механизъм, осигуряващ плавен преход към пазарно обусловени цени за битови крайни клиенти. Премахва се фигурата „обществен доставчик на електрическа енергия“, определянето на прогнозна месечна разполагаемост за производство на електрическа енергия на производителите, от които общественият доставчик да изкупува електрическа енергия, както и количеството електрическа енергия, в съответствие с което общественият доставчик да сключва сделки с крайните снабдители. В тази връзка отпада задължението на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) да утвърждава цени, по които: производителите в рамките на определената им разполагаемост продават електрическа енергия на обществения доставчик; общественият доставчик продава на крайните снабдители изкупената електрическа енергия за нуждите на регулирания пазар и крайните снабдители продават електрическа енергия на битови крайни клиенти за обекти. Въведени са правомощия на Комисията да определя базова стойност на електрическа енергия за 1 MWh, която битовият краен клиент следва да заплаща за съответния регулаторен период, както и да определя компонента от цената на крайния снабдител във връзка със снабдяването с електрическа енергия на битови крайни клиенти. Предвидено е също КЕВР да определя ежемесечно компенсация за покриване на част от разходите на битови крайни клиенти за закупена електрическа енергия от краен снабдител, като е

регламентирано как се формира тази компенсация. По време на преходния период към пълна либерализация на пазара на дребно крайните снабдители са задължени да снабдяват крайни битови клиенти по цена, представляваща сумата от определените от КЕВР базова стойност на електрическата енергия и компонентата от цената на крайния снабдител.

Гореописаните причини налагат изменение на НРЦЕЕ, с оглед привеждане на подзаконовата нормативна уредба в съответствие с посочените изменения и допълнения на ЗЕ.

В допълнение, се прецизират разпоредби в съществуващата редакция на акта, с цел правилното, точното и безпротиворечивото им прилагане.

Също така, във връзка с измененията и допълненията в ЗЕ, обн. ДВ, бр. 44 от 2025 г., се налагат изменения в Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката.

2. Целите, които се поставят:

С проекта на НИД на НРЦЕЕ се цели привеждането на акта в съответствие с последните изменения и допълнения на ЗЕ, свързани с новите правомощия на КЕВР да определя базова стойност на електрическата енергия по чл. 30б от ЗЕ, компонента от цената на крайния снабдител по чл. 30а, ал. 1 от ЗЕ, компенсации по чл. 30в от ЗЕ и на и ясното и безпротиворечиво прилагане на НРЦЕЕ. В тази връзка се изменят, допълват, отменят и създават следните норми на Наредбата – чл. 1, чл. 2, ал. 2, чл. 18а, чл. 37г, чл. 37д, чл. 37е, чл. 37и, чл. 38, ал. 8, чл. 40а, чл. 40б, чл. 54, ал. 2, чл. 57, ал. 1, чл. 57а, чл. 58 и чл. 59. Изменени са наименованията на глави втора „а“, трета и четвърта. Чрез описаните промени се постига практическо реализиране на целите на законодателя, съдържащи се в ЗИД на ЗЕ, а именно: пълна либерализацията на пазара на едро на електрическа енергия, както и механизъм, осигуряващ плавен преход към пазарно обусловени цени за битови крайни клиенти.

Създадени са преходни и заключителни разпоредби, с които се урежда влизането в сила на НИД на НРЦЕЕ, както и правила, свързани с определянето и изменението на компонентата по чл. 37д, ал. 1 от Проекта на НИД на НРЦЕЕ за регулаторния период, който започва от 1 юли 2025 г.

Освен това, са направени изменения в съответните разпоредби на Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, свързани с отпадането на функцията на обществен доставчик на електрическа енергия.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на НИД на НРЦЕЕ не е обвързано с разходи за държавния бюджет.

4. Очаквани резултати от прилагането:

В резултат от приемането на проекта на НИД на НРЦЕЕ Наредбата, в т.ч. Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, ще бъдат приведени в съответствие с последните изменения и допълнения на ЗЕ. С отпадането на задължението за ценово регулиране на цените на обществения доставчик и крайните снабдители и въвеждането на нови условия и ред за определяне на базова стойност на електрическата енергия и на компонентата от цената на крайния снабдител във връзка със снабдяването с електрическа енергия на битови крайни клиенти, както и определянето на компенсации в тази връзка ще се осигури постепенно възможност за пълна либерализация на пазара на дребно.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на НИД на НРЦЕЕ е в съответствие и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз. Проектът е съобразен с нормите на ЗЕ, които въвеждат изисквания на Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС

Изказвания по т.1.:

Докладва Юл. Стоянов. Във връзка със стартиралото производство по изменение и допълнение Наредба № 1 за регулиране на цените на електрическата енергия са изготвени доклад и проект на акт, които са приети от Комисията с протоколно решение от 30.05.2025 г. На същата дата проектът на акт е публикуван на интернет страницата на КЕВР, заедно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. В изпълнение на разпоредбите на чл. 14 от Закона за енергетиката на 03 юни Комисията е провела процедура по обществено обсъждане със заинтересованите лица на проекта на акт и доклад. В законоустановения, срок след проведеното обществено обсъждане, в Комисията са постъпили становища от различни лица, които са отразени в приложената към настоящия доклад съгласувателна таблица. В законоустановения срок на Портала за обществени консултации не са публикувани становища на заинтересовани лица. В таблицата подробно са описани конкретните предложения на лицата, с мотивите към тях, както и мотиви на работната група за отхвърлянето на неприетите предложения. Приетите предложения са отразени в проекта на акт, който е приложение към настоящия доклад. С изключение на няколко несъществени изменения. Няколко са основните промени спрямо първоначалния проект. Най-важната промяна е направена в ал. 3 и ал. 4 на чл. 37д. Работната група е приела за основателно искането на почти всички крайни снабдителни компоненти за дейността да се коригира на всяко тримесечие не само с надвзет, но и с недовзет приход. В случай, че в резултат на прилагане на определения от Комисията размер на базовата стойност или на тарифната структура на базовата стойност на електрическата енергия е постигнат по-висок, съответно по-нисък размер на определената компонента за този период. С цел предотвратяване на злоупотреби, конкретно източване на средства от Фонда или недопускане създаване на конкурентни предимства, надвзетият или недовзетият приход е в еднакъв размер, както в горните случаи, т.е. при прилагане на определения от КЕВР размер на тарифната структура на базовата стойност, така и в случаите, когато по преценка на крайния снабдител същия прилага по-нисък от определения размер на тарифната структура. Работната група е приела за уместно заплатената цена за присъединяване на обект на оператора на електроразпределителна мрежа към електропреносната мрежа, извън случаите на финансирането от други лица, да се признава като инвестиция на оператора на електроразпределителната мрежа, като същата, понеже актива се прехвърля на ЕСО ЕАД, се преобразува в нематериален актив, съответно се включва в регулаторната база на активите, като нематериален актив, който може да се амортизира. Частично е възприето и предложението на синдикалните организации, прогнозните разходи за възнаграждение на персонала да се посочват като отделен елемент на условно-постоянните разходи на дружествата, но това да става само в мотивите на съответното решение на Комисията за утвърждаване на цени, но не и в диспозитива. Работната група предлага чрез заключителна разпоредба да се направят изменения в Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката във връзка с отпадането на функцията на обществен доставчик, считано от 01.07.2025 г. Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 3 и чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката, чл. 26 от Закона за нормативните актове и чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да обсъди и вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад.
2. Да приеме Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия.
3. Наредбата по т. 2 да бъде изпратена в „Държавен вестник“ за обнародване.

Пл. Младеновски установи, че няма изказвания и подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 3 и чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката, чл. 26 от Закона за нормативните актове и чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-808 от 20.06.2025 г. относно приемане на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия.

2. Приема Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия.

3. Наредбата по т. 2 да бъде изпратена в „Държавен вестник“ за обнародване.

В заседанието по **точка първа** участват председателят Пламен Младеновски и членовете на Комисията Александра Богословска, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Таско Ерменков.

Решението е взето с **пет гласа „за“** (Пламен Младеновски - за, Александра Богословска - за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Таско Ерменков - за), от които **два гласа** (Благой Голубарев и Таско Ерменков) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.2. Комисията разглежда доклад с вх. № Е-Дк-809 от 20.06.2025 г. относно приемане на **Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия.**

В чл. 21, ал. 1, т. 9 от Закона за енергетика (ЗЕ) е предвидено правомощие на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) да приема или изменя правила за търговия с електрическа енергия по предложение на енергийните предприятия или по своя инициатива и да контролира спазването им. Към настоящия момент са в сила Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ, обн. ДВ, бр. 66 от 26.07.2013 г., последно изм. ДВ, бр. 50 от 9.06.2023 г.). Според чл. 91, ал. 4 от ЗЕ, КЕВР, при отчитане на постигнатите резултати от работата на електроенергийната система и пазара на електрическа енергия и процедурите, регламентирани в ПТЕЕ, по предложение на енергийните предприятия или по своя инициатива изменя или приема нови правила за търговия с електрическа енергия при спазване на принципите на равнопоставеност и баланс на интересите на всички страни.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обн. в ДВ, бр. 96 от 2023 г. са извършени съществени промени в Закона за енергетиката (ЗЕ), част от които е отпадането на фигурата „обществен доставчик“.

По силата на § 14, т. 2 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) към Закона за изменение и допълнение на Закона за безопасно използване на ядрената енергия (ЗИД на ЗБИЯЕ, обн. ДВ, бр. 27 от 2024 г.) са извършени промени в чл. 21, ал. 1, т. 11 от ЗЕ, като методиката за определяне на цените на балансиращата електрическа енергия не следва да е част от правилата за търговия с електрическа енергия, а се приема като самостоятелен акт на Комисията.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обн. в ДВ, бр. 44 от 2025 г. (ЗИД на ЗЕ), са извършени съществени промени в Закона за енергетиката (ЗЕ), които налагат ПТЕЕ до 30 юни 2025 г. да се приведе в съответствие със закона съгласно § 25, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби към ЗИД на ЗЕ.

Предвид гореизложеното са изготвени доклад и проект на Правила за изменение и допълнение на ПТЕЕ (проект на ПИД на ПТЕЕ).

Докладът и проектът на ПИД на ПТЕЕ, както и съдържащите се в доклада мотиви към проекта на нормативния акт, са приети от КЕВР с решение по Протокол № 163 от 04.06.2025 г., т. 1.

На 04.06.2025 г. проектът на ПИД на ПТЕЕ е публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. В изпълнение на разпоредбите на чл. 14 от ЗЕ, на 06.06.2025 г. КЕВР е провела процедура по обществено обсъждане със заинтересованите лица на проекта на ПИД на ПТЕЕ и доклада. В законоустановения срок след проведеното обществено обсъждане в Комисията са постъпили становища, както следва: с вх. № Е-13-41-55 от 19.06.2025 г. от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД; с вх. № Е-13-01-14 от 10.06.2025 г. от „Национална електрическа компания“ ЕАД; с вх. № Е-13-49-18 от 10.06.2025 г. от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, с вх. № Е-13-273-78 от 19.06.2025 г. от „Електроразпределение Север“ АД, с вх. № Е-13-46-13 от 17.06.2025 г. от „ЕНЕРГО-ПРО Продажби“ АД и с вх. № Е-13-26-8 от 20.06.2025 г. от „ЕНЕРГО-ПРО Енергийни Услуги“ ЕАД.

В законоустановения срок на Портала за обществени консултации не са публикувани становища на заинтересовани лица.

Във връзка със становищата от заинтересованите лица по проекта на ПИД на ПТЕЕ и по доклада към него, подробни мотиви са изложени в съгласувателна таблица, неразделна част от настоящия доклад, която съдържа конкретните предложения на лицата с мотивите към тях, както и мотиви на КЕВР за отхвърлянето на неприетите предложения. Приетите предложения са отразени в проекта на ПИД на ПТЕЕ, приложение към доклада.

След обсъждане и анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Съгласно чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от ЗНА, в редакцията обн. ДВ, бр. 34 от 2016 г., в сила от 04.11.2016 г., проектът на нормативен акт се внася за обсъждане и приемане от компетентния орган заедно с мотивите, съответно доклада към него и предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА, като мотивите, съответно докладът, следва да съдържат: причините, които налагат приемането; целите, които се поставят; финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба; очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива; анализ за съответствие с правото на Европейския съюз (ЕС). Предвид разпоредбата на § 5 от Преходните и заключителни разпоредби към ЗНА, за приеманите от КЕВР подзаконови нормативни актове не се изисква изготвяне на предварителна оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА.

Във връзка с горното, в настоящия доклад са изложени мотивите за приемането на изготвения проект на ПИД на ПТЕЕ, както следва:

1. Причини, които налагат приемането на ПИД на ПТЕЕ:

С измененията и допълненията на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 96 от 2023 г., бр. 27 от 2024 г. и бр. 44 от 2025 г., се пристъпва към следващ етап от либерализацията на пазара на електрическа енергия, който предвижда от 01.07.2025 г. пълна либерализация на пазара на едро на електрическа енергия и механизъм, осигуряващ плавен преход към пазарно обусловени цени за битови крайни клиенти. Премахва се фигурата „обществен доставчик на електрическа енергия“, определянето на прогнозна месечна разполагаемост за производство на електрическа енергия на производителите, от които общественият доставчик да изкупува електрическа енергия, както и количеството електрическа енергия,

в съответствие с което общественият доставчик да сключва сделки с крайните снабдители. Също така, са преуредени отношенията на балансиращия пазар, като отпадат част от балансиращите групи, а именно комбинираната балансираща група, както и специалните балансиращи групи на обществения доставчик. Приета е нова Методика за определяне на цените на балансиращата електрическа енергия, която вече не е приложение към ПТЕЕ, а се приема като самостоятелен акт на Комисията.

Гореописаните причини налагат изменение на ПТЕЕ, с оглед привеждане на подзаконовата нормативна уредба в съответствие с посочените изменения и допълнения на ЗЕ.

В допълнение, се прецизират разпоредби в съществуващата редакция на акта, с цел правилното, точното и безпротиворечивото им прилагане.

2. Цели, които се поставят:

Проектът на ПИД на ПТЕЕ има няколко основни цели: привеждането на акта в съответствие с посочените изменения и допълнения на ЗЕ. Основните изменения са свързани с премахването на фигурата на обществения доставчик на електрическа енергия и на правомощието на КЕВР за определяне на разполагаемост, съответно количества електрическа енергия на производители на електрическа енергия, в съответствие с които общественият доставчик да продава електрическа енергия на крайните снабдители за задоволяване на нуждите на регулирания пазар, новите задължения на крайните снабдители да продават изкупената по преференциални цени електрическа енергия на организирания борсов пазар и отпадането на комбинираните балансиращи групи.

В тази връзка се изменят, допълват, отменят и създават следните норми на ПТЕЕ – чл. 1, чл. 6, чл. 11, чл. 15, чл. 16, чл. 17, чл. 21а, чл. 22, чл. 22а, чл. 24, чл. 25, чл. 26, чл. 26б, чл. 33, чл. 35а, чл. 56, чл. 56а, чл. 56б, чл. 56в, чл. 56г, чл. 56д, чл. 56е, чл. 57, чл. 58, чл. 62, чл. 63, чл. 65, чл. 66, чл. 69, чл. 69а, чл. 70, чл. 71, чл. 72, чл. 73, чл. 73а, чл. 74, чл. 75, чл. 77, чл. 78, чл. 84, чл. 89, чл. 94, чл. 101, чл. 102а, чл. 103, чл. 104, чл. 104а, чл. 104в, чл. 105, чл. 110д, чл. 110е, чл. 123, чл. 132, чл. 144, чл. 165, чл. 166, чл. 175, чл. 179, чл. 182а, чл. 195а, чл. 195б и § 1 от Допълнителната разпоредба на ПТЕЕ. Чрез описаните промени се постига практическо реализиране на целите на законодателя, съдържащи се в ЗИД на ЗЕ, а именно: пълна либерализацията на пазара на едро на електрическа енергия, както и механизъм, осигуряващ плавен преход към пазарно обусловени цени за битови крайни клиенти. В проекта на ПИД на ПТЕЕ се съдържат и редакционни изменения на отделни разпоредби на ПТЕЕ.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на ПИД на ПТЕЕ не е обвързано с разходи за държавния бюджет.

4. Очаквани резултати от прилагането:

В резултат от приемането на изготвения проект ПТЕЕ ще бъдат приведени в съответствие с гореописаните изменения и допълнения на ЗЕ. С отпадането на фигурата на обществения доставчик и новите задължения на крайните снабдители да предоставят универсална услуга без териториални ограничения ще се либерализира пазара на едро, както и ще се осигури постепенно възможност за пълна либерализация на пазара на дребно, в т.ч. ще възникнат предпоставки за реална конкуренция между доставчиците на електрическа енергия по отношение на битовите крайни клиенти. Също така ще се оптимизира функционирането на балансиращия пазар чрез отпадането на комбинираната балансираща група и преуреждането на отношенията между субектите, които са координатори на специална балансираща група и участниците в тези групи.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на ПИД на ПТЕЕ е в съответствие и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз. Проектът е съобразен с Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно

вътрешния пазар на електроенергия, както и с нормите на ЗЕ, които въвеждат изисквания на Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС

Изказвания по т.2.:

Докладва Юл. Стоянов. Във връзка със започналото производство по изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия са изготвени доклад и проект на акт, които са приети от Комисията с протоколно решение от 04.06.2025 г. На същата дата проектът на акт е публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. В изпълнение на разпоредбите на чл. 14 от Закона за енергетиката на 06 юни Комисията е провела процедура по обществено обсъждане със заинтересованите лица. В законоустановения срок след проведеното обществено обсъждане в Комисията са постъпили становища и предложения от различни лица, които са отразени в приложената към настоящия доклад съгласувателна таблица. В законоустановения срок на Портала за обществени консултации не са публикувани становища на заинтересовани лица. В таблицата подробно са описани конкретните предложения на лицата с мотивите към тях, както и мотиви на работната група за отхвърляне на неприетите предложения. Приетите предложения са отразени в проекта на акт, приложение към настоящия доклад. Част от приетите предложения са свързани с отстраняване на пропуски и грешки в първоначалния проект, за което работната група се извинява, но предвид бързината, с която е трябвало да се работи, са се получили тези пропуски. Други от приетите предложения са несъществени или с редакционен характер. По-важните промени спрямо първоначалния проект са следните:

Възприето и доразвито е предложението на „Национална електрическа компания“ ЕАД за нова редакция на чл. 26б, тъй като е преценено, че действително поради непрецизната редакция на чл. 100, ал. 9 от Закона за енергетиката, възниква необходимост от изясняване на въпроса – как точно се случва продажбата на електрическа енергия от производител чрез координатор на балансираща група на механизма по чл. 100, ал. 8 от Закона за енергетиката. Това е новият механизъм „Търгове - краен снабдител“, който е част от борсовия сегмент двустранни договори. За основателно е счтено и предложението по чл. 56в, ал. 5, когато в стандартната балансираща група участват производители на електрическа енергия от възобновяеми източници с обекти с обща инсталирана мощност по-малка от 500 kW, които са достигнали размерът на определеното им нетно специфично производство, да не създава нова подгрупа, а тези производители да са непреки членове на подгрупата, в която участват производители с обекти от 500 kW до 4 MW, каквато така или иначе съществува и чиито членове така или иначе и те също са непреки членове. Прието е и предложението по чл. 56д горните производители, т.е. тези с инсталирана мощност под 500 kW, които са достигнали размера на нетното специфично производство, които са членове на специалната балансираща група на крайния снабдител до достигане на нетното специфично производство.

Пл. Младеновски попита Юл. Стоянов дали двете групи са различни.

Юл. Стоянов отговори, че двете групи са различни и допълни, че в момента има две подгрупи в стандартната.

Пл. Младеновски каза, че групата на клиентите и групата на ВЕИ са две съвсем отделни групи и това е ясно записано в Правилата. Във втората група, която е на ВЕИ производителите, има подгрупа.

Юл. Стоянов обясни, че крайният снабдител има две групи. Едната е на клиентите, а другата е на малките производители под 500 kW. Когато тези производители достигнат нетното специфично производство, само тогава могат да продават електрическа енергия

по свободно договорени цени, ако прехвърлят отговорността си на координатор на стандартна балансираща група. Стандартната балансираща група има две подгрупи на такива производители, обаче те са с премии. Едната е на по-големите тази над 4 MW, които са преки членове. Втората е на по-малките, на тези от 500 kW до 4 MW, които са непреки членове.

Пл. Младеновски допълни, че те отиват във втората подгрупа на стандартната група.

Юл. Стоянов потвърди казаното от Пл. Младеновски. Първоначалното предложение на работната група е било да се създаде трета подгрупа, но е преценено, че няма смисъл, защото по този начин се усложнява прекалено много и работата на ЕСО. Това предложение е било възприето като се достигне нетното специфично производство от тези малки производители, те да могат да продават, задължително да сменят принадлежността от групата на крайния снабдител към група на координатор на стандартна.

Пл. Младеновски попита Юл. Стоянов дали има ускорени срокове за това нещо.

Юл. Стоянов отговори, че има, като е предвиден механизъм за защита на интересите им чрез задължително уведомление от страна на крайния снабдител за момента на достигане на нетното специфично производство и възможност за ускорено преминаване към координатор на стандартна балансираща група, буквално три работни дни.

Пл. Младеновски допълни, че трябва да се помисли да се направи и смяната на доставчик, но с тези Правила е късно, защото в момента са дълги процедурите.

Юл. Стоянов обясни, че цялата глава е за промяна, но работната група е преценила, че няма да стигне времето.

Пл. Младеновски каза, че трябва да се помисли от есента да се въведе ново изменение в Правилата, което да е ориентирано към бърза смяна на доставчик, защото сега два месеца....

Юл. Стоянов допълни, че сега са предвидени само за конкретни случаи такива бързи смени, единият е този, които сега е посочил, но има и ще няколко. Самите дружества предлагат автоматизиран режим за смяна, но това изисква доста усилия. Необходимо е да се създаде нова глава за смяна на доставчик. Предвид кратките срокове това не е било възможно да се направи.

Пл. Младеновски каза, че през есента ще се направи.

Юл. Стоянов продължи и каза, че другото, което е сметено за основателно е предложението да се запази досегашния срок за издаване на месечните извлечения за сетълмент и фактурите, а именно десето число, а не дванадесето, каквото е било предложението на системния оператор.

Пл. Младеновски допълни, че ЕСО всеки път предлагат дванадесето число, но и десето е много.

Юл. Стоянов каза, че твърденията са, че не им стига времето, но не може да се прецени това дали е така.

Бл. Голубарев изрази предположение, че м. май съдържа много празници (01 май, 02 май, 06 май), които ако съвпадат със съботи и недели, десет дни стават два, три дни. Бл. Голубарев предполага, че това е проблемът.

Пл. Младеновски каза, че това може да е проблемът, но през всичките тези дни търговците работят, производителите също работят, произвеждат ток и някой стои дежурен да прави графици, така че и ЕСО могат да имат дежурни и трябва да работят.

Бл. Голубарев допълни, че е съгласен с казаното от Пл. Младеновски, но предполага, че това имат предвид и е абсолютно съгласен в тези дни да се организират дежурства.

Пл. Младеновски заяви, че могат да се организират с дежурства и да си работят.

Специално на пазарите това им е най-важното. Председателят даде пример с организацията на КЕВР за приемане на решението за цената на газа на 01-во число, което се е случвало да бъде в празничен ден.

Бл. Голубарев каза, че не иска да се разбира погрешно това, което казва. Защото само отбелязва, какво имат предвид според него, а не искането им да бъде удовлетворено.

Юл. Стоянов продължи и каза, че още две предложение по чл. 15, ал.4 и чл. 104, ал. 4 са били сметени за основателни. Това са промени, които са свързани с доставчика от последна инстанция, тъй като всички или почти всички доставчици от последна инстанция вече са с одобрени общи условия. При финалния преглед са открити три технически грешки, които ще бъдат коригирани, ако е необходимо за протокола ще ги отбележи.

Юл. Стоянов каза, че има две идентични в т.1 и т. 2 на § 28 от Проекта относно изменението на чл. 69. В момента точките гласят: *„Общественият доставчик и“*. *„Общественият доставчик и крайните“* се заменят с *„Крайните“*. Третата техническа грешка е сходна и тя е в т. 2 на § 30 относно изменението на чл. 70. Тя трябва да гласи *„Общественият доставчик, Крайните“* се заменят с *„Крайните“*. Ако не се добави *„Крайните“*, ще се получи *„Крайните“*, *„Крайните“* снабдител. Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 9 във връзка с чл. 91, ал. 4 от Закона за енергетиката, чл. 26 от Закона за нормативните актове и чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да обсъди следните решения:

1. *Да приеме настоящия доклад.*
2. *Да приеме Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия.*
3. *Правилата по т. 2 да бъдат изпратени в „Държавен вестник“ за обнародване.*

Пл. Младеновски установи, че няма други изказвания и подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 9 във връзка с чл. 91, ал. 4 от Закона за енергетиката, чл. 26 от Закона за нормативните актове и чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме на Комисията да обсъди следните

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-809 от 20.06.2025 г. относно приемане на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия.
2. Приема Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия.
3. Правилата по т. 2 да бъдат изпратени в „Държавен вестник“ за обнародване.

В заседанието по **точка втора** участват председателят Пламен Младеновски и членовете на Комисията Александра Богословска, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Таско Ерменков.

Решението е взето с **пет гласа „за“** (Пламен Младеновски - за, Александра Богословска - за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Таско Ерменков - за), от които **два гласа** (Благой Голубарев, Таско Ерменков) на членове на Комисията със стаж в

енергетиката.

По т.3. Комисията, като разгледа заявление с вх. № Е-ЗЛР-Р-94 от 09.06.2025 г., подадено от „Булгаргаз“ ЕАД, за издаване на разрешение за извършване на сделки на стойност повече от двадесет на сто от активите на лицензианта съгласно последния одитиран годишен финансов отчет, установи следното:

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е постъпило заявление с вх. № Е-ЗЛР-Р-94 от 09.06.2025 г. от „Булгаргаз“ ЕАД, с което на основание чл. 21, ал. 1, т. 23 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 92, ал. 1, т. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ) дружеството е поискало да му бъде издадено разрешение за извършване на сделка на стойност повече от 20 на сто от активите на лицензианта съгласно последния одитиран годишен финансов отчет, която води или може да доведе до нарушаване сигурността на снабдяването вследствие на задължнялост на енергийното предприятие, а именно: Изменение № (...) на неотменима стендбай финансова гаранция (...) към Договор за кредит № (...)/(...) от (...), издадена от (...) като обезпечение в полза на (...) по Договора за продажба на природен газ от (...), сключен между „Булгаргаз“ ЕАД и (...).

Във връзка с горното, със Заповед № 3-Е-188 от 11.06.2025 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група със задача да извърши проучване и анализ на данните и документите, съдържащи се в подаденото от „Булгаргаз“ ЕАД заявление.

С писмо с вх. № Е-ЗЛР-Р-94 от 10.06.2025 г. дружеството е представило годишен финансов отчет на „Булгаргаз“ ЕАД за 2024 г. С писмо с вх. № Е-ЗЛР-Р-94 от 12.05.2025 г. заявителят е представил допълнителна информация. С писмо с вх. № Е-ЗЛР-Р-94 от 17.06.2025 г. „Булгаргаз“ ЕАД е представило препис-извлечение от Протокол № (...) от (...) на Съвета на директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ ЕАД).

Въз основа на предоставената информация и документи от заявителя КЕВР установи следното:

„Булгаргаз“ ЕАД е еднолично акционерно дружество, вписано в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел на Агенцията по вписванията към Министерството на правосъдието, с ЕИК 175203485, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1000, район Сердика, ул. „Петър Парчевич“ № 47, с предмет на дейност: обществена доставка на природен газ и свързаните с нея покупка и продажба, закупуване на природен газ с цел неговото съхранение в газово хранилище, маркетингови проучвания и анализи на пазара на природен газ в страната. Капиталът на дружеството е в размер на 231 698 584 лв. и е изцяло внесен от едноличния собственик на капитала - БЕХ ЕАД, с ЕИК 831373560. Правата на държавата като едноличен собственик на капитала на БЕХ ЕАД се упражняват от министъра на енергетиката.

„Булгаргаз“ ЕАД е с едностепенна система на управление, като органи на управление на дружеството са: едноличен собственик на капитала – БЕХ ЕАД, който решава въпросите от компетентността на Общото събрание, и Съвет на директорите в състав: Иван Димитров Топчийски, Веселин Сашев Синабов, Михаил Мариов Милков, Бянка Светлозар Рачева и Марин Асенов Филиповски. Дружеството се управлява и представлява от Веселин Сашев Синабов – изпълнителен директор.

„Булгаргаз“ ЕАД е титуляр на лицензия № Л-214-14 от 29.11.2006 г. за дейността „обществена доставка на природен газ“ за срок от 35 години.

Със заявление с вх. № Е-ЗЛР-Р-94 от 09.06.2025 г. „Булгаргаз“ ЕАД е поискало разрешение за издаване на Изменение № (...) на неотменима стендбай финансова гаранция (...) към Договор за кредит № (...)/(...) от (...)г., издадена от (...) като обезпечение в полза на (...) по Договора от (...) сключен между „Булгаргаз“ ЕАД и (...). Посоченото изменение предвижда удължаване на срока на валидност на банковата

гаранция до (...) г. и намаляване на сумата на банковата гаранция, а именно: (...) щатски долара

Дружеството е обосновоало исканата сделка, като е посочило, че същата има за цел обезпечение изпълнението на основно задължение на „Булгаргаз“ ЕАД, а именно да осигури и поддържа кредитна защита в полза на (...) по Договора от (...) г., сключен между Булгаргаз и (...). Съгласно този договор, общественият доставчик (...). По силата на чл. (...) от Договора от (...) г. ако през срока на договора има налична банкова гаранция, то същата е с приемливо за (...) съдържание и под формата на неотменим гаранционен акредитив в щатски долари; платима е от банката издател, при поискване от (...) без уведомяване на „Булгаргаз“ ЕАД и след доказване, че купувачът нарушава задълженията си за кредитна защита или при прекратяване на договора от страна на (...) поради: сериозно нарушение на договорни задължения от „Булгаргаз“ ЕАД, обявяване в несъстоятелност на купувача, неизпълнение в срок на задължения за заплащане на доставен природен газ. В допълнение, според условията на Договора от (...) г., неизпълнението на задълженията за кредитна защита от „Булгаргаз“ ЕАД е предпоставка за усвояване на издадена банкова гаранция, както и за предсрочно прекратяване на договора от страна на (...). В тази връзка, следва да се отбележи, че осигуряването и поддържането на кредитна защита в полза на (...) за периода на действие на договора е основно задължение на „Булгаргаз“ ЕАД.

За изпълнение на горното задължение е сключен Договор за кредит № (...)/(...) от (...) г. между (...) – банка, „Булгаргаз“ ЕАД – кредитополучател, и (...), който е изменен съответно с Анекс (...). Въз основа на този договор за кредит и на неговите изменения, на „Булгаргаз“ ЕАД е предоставен кредит с (...) щ.д. и е издадена банкова гаранция в полза на (...), като периодът на усвояване на средствата по договора изтича на (...) г. и срокът за погасяване на всички задължения е до (...) г.

На (...) г. (...), е издала банкова гаранция (стендбай акредитив) № (...) в полза на (...) за обезпечаване на задълженията на „Булгаргаз“ ЕАД по Договор от (...) г. със срок на валидност до (...) г., съответно на анексите за изменение на неговите условия, както и предвиденото в тях издаване на банкова гаранция и удължаване на срока на нейната валидност, са разрешени от КЕВР с решения, съответно: (...). Предвид изложеното, „Булгаргаз“ ЕАД е посочило, че в срок до (...) г. следва да предостави нова банкова гаранция в полза на (...) в размер на (...) щатски долара или да удължи срока на валидност на издадената банкова гаранция за следващ (...) месечен период, а именно: от (...) г. до (...) г. В тази връзка, „Булгаргаз“ ЕАД е провело преговори със (...), за удължаване срока на валидност на издадената в полза на (...) банкова гаранция до (...) г. и за намаляване на размера ѝ на (...) щатски долара, при условията на Договора за кредит и съгласно изискванията на (...). Общественият доставчик е посочил, че с писма с рег. № (...) от (...) г. и рег. (...)/от (...) г. (...) е потвърдило, че за целите на изпълнение на договорното задължение на „Булгаргаз“ ЕАД за осигуряване на кредитна защита, (...) ще приеме изменение № (...) на неотменима стендбай финансова гаранция (...). С писмо с рег. (...) от (...) г. (...) е предоставило на „Булгаргаз“ ЕАД проект на изменение № (...) на неотменима стендбай финансова гаранция (...).

С решение по Протокол № (...) от (...) г., по т. (...), Съветът на директорите на „Булгаргаз“ ЕАД е одобрил дружеството да даде обезпечение в полза на (...) под формата на банкова гаранция за обезпечаване на (...) месечни плащания на „Булгаргаз“ ЕАД по Договора от (...) г., сключен между дружеството и (...), за периода от (...) г. до (...) г., в размер на (...) щатски долара. С решение по т. (...) от този протокол Съветът на директорите на „Булгаргаз“ ЕАД е одобрил (...), да удължи срока на издадената банкова гаранция в полза на (...) с (...) месеца, за периода от (...) г. до (...) г., в размер на (...) щатски долара.

С решение по Протокол № (...) от (...) г., по т. (...) Съветът на директорите на БЕХ ЕАД е разрешил на „Булгаргаз“ ЕАД да предостави обезпечение в полза на (...) под формата на банкова гаранция за обезпечаване на (...) месечни плащания по Договора от (...) г., сключен между дружеството и (...), за периода от (...) г. до (...) г., в размер на (...) щатски долара. С решение по Протокол № (...) от (...) г., по т. (...), Съветът на директорите на БЕХ ЕАД е дал съгласие (...), да удължи срока на валидност на издадената банкова гаранция в полза на (...) с (...) месеца, за периода от (...) г. до (...) г. и да промени сумата на банковата гаранция до изискуемата по сключения с (...) Договор от (...) г. сума в размер на (...) щатски долара.

„Булгаргаз“ ЕАД е представило проект на Изменение № (...) на неотменима стендбай финансова гаранция (...) към Договор за кредит № (...)/(...) от (...) г., сключен между „Булгаргаз“ ЕАД (кредитополучател), (...) и (...) (банката), съгласно който срокът на валидност на издадената банкова гаранция се удължава до (...) г. Съгласно проекта, максималната обща сума на банковата гаранция се намалява в размер до (...) щатски долара, като намалението влиза в сила на 11 август 2025 г. в 16:00 ч. българско време.

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 23, предл. 2 от ЗЕ, КЕВР разрешава извършването на сделки, които водят или могат да доведат до нарушаване сигурността на снабдяването вследствие на задлъжнялост на енергийното предприятие. Според чл. 92, ал. 1, т. 2 от НЛДЕ, КЕВР дава разрешение за извършване на сделки, които водят или могат да доведат до нарушаване сигурността на снабдяването вследствие на задлъжнялост на енергийното предприятие по чл. 21, ал. 1, т. 23 от ЗЕ, с изключение на договори за покупко-продажба на електрическа енергия, топлинна енергия или природен газ и на сделки на стойност под 20 на сто от активите на лицензианта съгласно последния одитиран финансов отчет, необезпечавани със залог, особен залог или ипотека върху имущество, с което се осъществява лицензионна дейност. В конкретния случай, сделката за която се иска разрешение от КЕВР, е Изменение № (...) на неотменима стендбай финансова гаранция (...) към Договор за кредит № (...)/(...) от (...) г., чрез което се удължава срокът на валидност на издадената в полза на (...) банкова гаранция с (...) месеца – до (...) г., както и се намалява размерът на същата до (...) щатски долара. В тази връзка, сделката, за която се иска разрешение е на стойност (...) щатски долара или (...) лв. при курс на Българската народна банка за щатски долар в размер на (...) лв. към (...) г., което съставлява (...) % от активите на „Булгаргаз“ ЕАД, които съгласно последния му одитиран годишен финансов отчет за 2024 г. са в размер на (...) хил. лв. В допълнение, обаче, неотменима стендбай финансова гаранция (...) е издадена въз основа на Договор за кредит № (...)/(...) от (...) г. КЕВР с Решение № (...) от (...) г. е разрешила сключването на този договор, предвид което всички последващи изменения на вече разрешена от Комисията сделка подлежат на разглеждане от регулаторния орган. Тези аргументи са валидни и за предоставяния чрез Договора за кредит № (...)/(...) от (...) г. кредитен продукт, а именно: издаване на банкова гаранция.

Предвид горното, следва да бъде извършен анализ на финансовото състояние на „Булгаргаз“ ЕАД с оглед преценка относно разрешаване на сключването или не на исканата от дружеството сделка. В тази връзка, резултатите от извършения анализ на финансовото състояние на дружеството на база одитирания годишен финансов отчет за 2024 г., анализ на финансовите задължения на дружеството и анализ на прогнозните парични потоци, са, както следва:

Общите приходи на „Булгаргаз“ ЕАД за 2024 г. са в размер на 1 498 243 хил. лв. Общите разходи на дружеството за 2024 г. са в размер на 1 810 062 хил. лв. Финансовият резултат на дружеството за 2024 г. е загуба в размер на -315 889 хил. лв. Акционерният капитал към края на 2024 г. е в размер на 231 698 хил. лв. Резервите са в размер на 21 133 хил. лв. Натрупаната загуба е 127 313 хил. лв. към 31.12.2024 г. Загубата за текущата 2024 г. е 315 889 хил. лв. Собственият капитал на дружеството е -190 371 хил. лв. за 2024 г.

Общо активите на дружеството за 2024 г. са в размер на 1 899 646 хил. лв. Нетекущите активи са 24 693 хил. лв., а текущите активи възлизат на 1 874 953 хил. лв. Общо пасивите на дружеството са 2 090 017 хил. лв. през 2024 г. Нетекущите пасиви на дружеството са 623 950 хил. лева, а текущите пасиви са в размер на 1 466 067 хил. лв. От анализа на паричните потоци за 2024 г. е видно, че паричните средства и еквиваленти в края на годината са с положителни стойности.

Показатели, характеризиращи финансово-икономическото състояние на „Булгаргаз“ ЕАД за 2024 г.: *Коефициентът на покритие на дълготрайните активи със собствен капитал* е (...) за 2024 г., което е показател, че дружеството не е разполагало със свободен собствен капитал за инвестиране в нови дълготрайни активи. *Коефициентът на обща ликвидност* е (...) за 2024 г. и показва, че дружеството е имало свободни оборотни средства за погасяване на текущите си задължения. *Коефициентът на финансова автономност*, показващ степента на независимост от ползване на привлечени средства, е със стойност (...) за 2024 г., което е индикатор, че дружеството е изпитвало затруднения при покриване на дългосрочните и краткосрочните си задължения със собствени средства.

За установяване на съвкупното влияние на сделката, за която се иска разрешение от КЕВР, както и на другите финансови задължения на „Булгаргаз“ ЕАД върху финансовото състояние на лицензианта, с оглед преценката дали реализирането на разглежданата сделка води или може да доведе до нарушаване на сигурността на снабдяването вследствие на задлъжнялост на енергийното предприятие, „Булгаргаз“ ЕАД е предоставило информация за всички сключени от него кредити, а именно: (...). От анализа на прогнозните отчети за всеобхватния доход и парични потоци за периода от 01.01.2025 г. до 31.12.2025 г е видно следното:

Прогнозните финансови отчети са разработени въз основа на прогноза за очакваните цени на природния газ през посочения период и представят възможностите на „Булгаргаз“ ЕАД да генерира парични средства за покриване на разходите по договорите за кредит. За периода прогнозираните общи приходи са (...) хил. лв., а приходите от продажба на природен газ са в размер на (...) хил. лв. като себестойността на предвидения за продажба природен газ е в размер на (...) хил. лв. Общите приходи по тримесечия са следните: I тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв.; II тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв., III тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв. и IV тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв. Очакваните приходи от продажба на природен газ по тримесечия са следните: I тримесечие на 2025 г. (...) хил. лв.; II тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв.; III тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв. и IV тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв., Структурата на общите приходи включва още и други приходи, които са следните: I тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв.; II тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв., III тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв. и IV тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв. Общите разходи по тримесечия са следните: I тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв.; II тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв.; III тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв. и IV тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв. Разходите по икономически елементи по тримесечия са следните: I тримесечие на 2025 г. (...) хил. лв.; II тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв., III тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв. и IV тримесечие на 2025 г. – (...) хил. лв. Структурата на общите разходи, освен разходите по икономически елементи, включва за всяко от тримесечията през периода още разходи за амортизации и финансови разходи. Дружеството предвижда (...) по тримесечия, както следва: I тримесечие на 2025 г. в размер на (...) хил. лв.; II тримесечие на 2025 г. в размер на (...) хил. лв.; за III тримесечие на 2025 г. в размер на (...) хил. лв. и за IV тримесечие на 2025 г. в размер на (...) хил. лв.

„Булгаргаз“ ЕАД е представило прогнозни парични потоци, посочени по периоди в таблицата, както следва:

Параметри	I трим. 2025 г. (хил. лв.)	II трим. 2025 г. (хил. лв.)	III трим. 2025 г. (хил. лв.)	IV трим. 2025 г. (хил. лв.)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	(...)	(...)	(...)	(...)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(...)	(...)	(...)	(...)
Нетен паричен поток от финансова дейност	(...)	(...)	(...)	(...)
Нето увеличение (намаление) на паричните средства и еквиваленти през периода	(...)	(...)	(...)	(...)
Парични средства и еквиваленти в началото на периода	(...)	(...)	(...)	(...)
Парични средства и еквиваленти в края на периода	(...)	(...)	(...)	(...)

От представените прогнозни парични потоци е видно, че очакваните парични постъпления са от основната търговска дейност на дружеството – приходи от продажба на природен газ на клиенти, постъпления от сделки със свързани лица, получени лихви и неустойки, възстановени депозити. Прогнозирани са плащания към доставчици – за покупка на природен газ, по сделки със свързани лица, към други контрагенти, към персонал и осигурителни институции и др. Плащанията при инвестиционната дейност на дружеството са свързани с разходи за придобиване на материални и нематериални активи. По отношение на финансовата дейност постъпленията са от получени заеми, а плащанията са за получени заеми, за лихви, банкови гаранции и такси. Прогнозираните парични средства и еквиваленти са с положителни стойности в края на I, II и III тримесечие на 2025 г., като за IV тримесечие на 2025 г. са с отрицателни стойности. При така заложените параметри и допускания, КЕВР приема, че „Булгаргаз“ ЕАД ще притежава възможности да генерира парични средства и ще разполага с необходимия паричен ресурс за покриване на плащанията по действащите договори за банкови кредити и по предстоящата за сключване сделка, както и да изпълнява лицензионните си задължения.

В допълнение, „Булгаргаз“ ЕАД е представило писмо с рег. № 01-0840/2 от 16.05.2025 г. от БЕХ ЕАД, в което е посочено, че БЕХ ЕАД ще продължава да оказва финансова и оперативна подкрепа на „Булгаргаз“ ЕАД, в т.ч. и по отношение осигуряването на необходимото обезпечение в полза на (...) под формата на банкова гаранция.

Изказвания по т.3.:

Докладва Ел. Маринова. Сделката, чието разрешаване „Булгаргаз“ ЕАД е поискало, е Изменение № (...) на неотменима стендбай финансова гаранция. Мотивите на дружеството за това искане е, че издаването на банкова гаранция в полза на азербайджанската газова компания всъщност е обезпечението, което се изисква, съгласно договора за продажба на природен газ от (...) г. във връзка с изпълнение на задълженията на „Булгаргаз“ ЕАД. За да бъдат издавани банкови гаранции „Булгаргаз“ ЕАД е сключил договор за кредит през 2020 г., който договор е с максимален размер до (...) щ. д., като срока на неговата валидност, както и срокът за погасяване на всички задължения по този договор е до 31 януари 2026 г. Въз основа на този договор, като кредитен продукт, се издават банкови гаранции или съответно се удължава срокът на тяхната валидност. Като последното изменение на валидната банкова гаранция по договора за продажба на

природен газ с азербайджанската компания е до (...) г. Изменението, което дружеството е поискало да бъде разрешено от Комисията, а именно по отношение на срока за нови (...) месеца или удължаване на издадената банкова гаранция до (...) г. с размер на нейното покритие (...) щатски долара, което представлява намаление на размера на тази банкова гаранция. Тази сделка подлежи на разрешаване, за да бъде разрешена трябва да са налице изводи от финансово-икономически анализ на финансовото състояние на дружеството, който е извършен. В резултат на него е установено, че предвид заложените параметри и допускания е видно, че „Булгаргаз“ ЕАД ще притежава възможност да генерира парични средства и ще разполага с необходимия паричен ресурс за покриване на плащанията - както по действащите договори за кредит, които дружеството има, така и по обезпечаване на изменението на предоставената банкова гаранция. БЕХ ЕАД е представило писмо, от което е установено, че то заявява намерението си да продължава да оказва финансова и оперативна подкрепа на дружеството.

По отношение на търговската тайна „Булгаргаз“ ЕАД е посочило, че всички данни, които са свързани с договора за продажба на природен газ от (...) г. с (...) компания са търговска тайна. Това искане на дружеството е обосновано. Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 23 от Закона за енергетиката във връзка с чл. 92, ал. 1, т. 2 и ал. 4 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката и чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага Комисията за енергийно и водно регулиране да обсъди следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;

2. Да даде разрешение на „Булгаргаз“ ЕАД за издаване на исканата сделка;

Пл. Младеновски попита Ел. Маринова, защо разрешението е за издаване.

Ел. Маринова отговори, че банковата гаранция не се сключва.

Пл. Младеновски каза, че „Булгаргаз“ ЕАД не я издава.

Ел. Маринова каза, че банката я издава и обясни, че банковата гаранция е едностранна сделка, но не се сключва, а се издава от банката в полза на...

3. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация, с изключение на данни, които са достъпни в публични регистри и/или публично оповестени от заявителя, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.

Ел. Маринова прочете диспозитива на проекта на решение:

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 23 от Закона за енергетиката и чл. 92, ал. 1, т. 2 и ал. 4, т. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката

КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Разрешава на „Булгаргаз“ ЕАД да предостави обезпечение в полза на (...) по Договора за продажба на природен газ от (...) г., чрез удължаване до (...) г. на срока на валидност на издадената от (...), банкова гаранция, като през удължения срок размерът на банковата гаранция е (...) щатски долара, съгласно представения със заявление с вх. Е-ЗЛР-Р-94 от (...) г. проект на Изменение № (...) на неотменима стендбай финансова гаранция (...) към Договор за кредит № (...)/(...) от (...)г.

Пл. Младеновски установи, че няма изказвания и подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 23 от Закона за енергетиката и чл. 92, ал. 1, т. 2 и ал. 4, т. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката

КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-ДК-804 от 18.06.2025 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Р-94 от (...) г. от „Булгаргаз“ ЕАД с искане за издаване на разрешение за извършване на сделка, която води или може да доведе до нарушаване сигурността на снабдяването вследствие на задлъжнялост на енергийното предприятие.

2. Разрешава на „Булгаргаз“ ЕАД да предостави обезпечение в полза на (...) по Договора за продажба на природен газ от (...) г., чрез удължаване до (...) г. на срока на валидност на издадената от (...), банкова гаранция, като през удължения срок размерът на банковата гаранция е (...) шатски долара, съгласно представения със заявление с вх. Е-ЗЛР-Р-94 от (...) г. проект на Изменение № (...) на неотменима стенобай финансова гаранция (...) към Договор за кредит № (...)/(...) от (...) г.

3. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация, с изключение на данни, които са достъпни в публични регистри и/или публично оповестени от заявителя, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.

В заседанието по **точка трета** участват председателят Пламен Младеновски и членовете на Комисията Александра Богословска, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Таско Ерменков.

Решението е взето с **пет гласа „за“** (Пламен Младеновски - за, Александра Богословска - за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Таско Ерменков - за), от които **два гласа** (Благой Голубарев, Таско Ерменков) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.4. Комисията разглежда доклад с вх. № Е-ДК-805 от 18.06.2025 г. **относно изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на природен газ от „Газов Хъб Балкан“ ЕАД и проект на акт.**

Със заявление с вх. № Е-15-66-10 от 25.04.2025 г. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД (ГХБ ЕАД, борсовия оператор) е представило предложения за изменение и допълнение на Правила за работа на организиран борсов пазар на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД (ПРОБППГ, обн. ДВ, бр. 56 от 06.07.2021 г.). В тази връзка със Заповед № 3-Е-150 от 02.05.2025 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши преглед и анализ на представените от ГХБ ЕАД документи и в тази връзка да изготви доклад, проект на решение и проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за работа на организиран борсов пазар (ПИД на ПРОБППГ) в съответствие с чл. 28 от Закона за нормативните актове.

С писмо с изх. № Е-15-66-10 от 21.05.2025 г. КЕВР е изисквала от заявителя да представи мотиви за предложените изменения на ПРОБППГ. С писмо с вх. № Е-15-66-10 от 23.05.2025 г. ГХБ ЕАД е представило необходимата информация.

След обсъждане и анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

ГХБ ЕАД е титуляр на лицензия № Л-532-11 от 25.03.2021 г. за осъществяване на дейността „организиране на борсов пазар на природен газ”, издадена от КЕВР с Решение № Л-532 от 25.03.2021 г., респективно дружеството е оператор на организиран борсов пазар на природен газ. Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 42 от Закона за енергетика (ЗЕ) по предложение на оператора на съответния борсов пазар КЕВР одобрява правила за работа на организиран борсов пазар на природен газ. В тази връзка, с решение по Протокол № 126 от 25.06.2021 г., по т. 2, КЕВР е одобрила ПРОБППГ, обн. ДВ, бр. 56 от 06.07.2021 г.

Също така, разпоредбата на чл. 175, ал. 3 от ЗЕ предвижда задължение за операторите на организиран борсов пазар на природен газ от 31.12.2025 г. да осигурят гарантиране на плащането по сключените сделки като сключат договори с лице, предоставящо клирингови услуги.

Със заявление с вх. № Е-15-66-10 от 25.04.2025 г. ГХБ ЕАД е представило предложения за изменение и допълнение на ПРОБППГ, а именно: за въвеждането на допълнителни пазарни услуги, включително услуги по клиринг и сетълмент чрез лице, предоставящо клирингови услуги, нова структура на пазарните сегменти, включително нови продукти, допълнителни изисквания към търговските участници и изисквания относно уреждане на участието на пазара на ГХБ ЕАД. В тази връзка, ГХБ ЕАД е посочило, че предвижда от 01.07.2025 г. да въведе клирингови договори на администрирания от него организиран борсов пазар на природен газ. Дружеството посочва, също, че на 24 юни 2024 г. е подписало споразумение с унгарската клирингова къща KELER CCR – лицензиран централен контрагент по смисъла на член 2, точка 1 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции за предоставяне на услуги по клиринг и сетълмент. В тази връзка, е предвидено отпадането на кредитната матрица предвид промяната в метода на управление на кредитния риск с въвеждането на клирингови услуги. ГХБ ЕАД предлага и изменения и допълнения на ПРОБППГ, произтичащи от Регламент (ЕС) 2024/1106 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 година за изменение на регламенти (ЕС) № 1227/2011 и (ЕС) 2019/942 във връзка с подобряването на защитата на Съюза срещу манипулиране на пазара за търговия на едро с енергия (Регламент (ЕС) 2024/1106), който разширява задълженията за докладване на пазарна информация, увеличава правомощията на Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) и въвежда по-строги изисквания за предотвратяване на пазарни манипулации. ГХБ ЕАД предлага и изменения и допълнения на ПРОБППГ, чрез които се прецизират и актуализират процедурите и терминологията, с оглед постигане на съответствие с установената практика на борсовия оператор и с приложимите нормативни актове.

Предвид горното ГХБ ЕАД предлага изменения и допълнения на ПРОБППГ, в частта по: чл. 1; чл. 2; чл. 5; чл. 6; чл. 8; чл. 9; чл. 10; чл. 12; чл. 13; чл. 14; чл. 17; чл. 19; чл. 21; чл. 22; чл. 23; чл. 26; чл. 27; чл. 28; чл. 29; чл. 31; чл. 36; чл. 37; чл. 40; чл. 41; чл. 42; чл. 43; чл. 45; чл. 46; чл. 48; чл. 49; чл. 50, чл. 51; чл. 88; чл. 90; чл. 91; чл. 93, Глава шеста (наименование); чл. 94; чл. 95; Приложение № 1 - Определения; Приложение № 2 - Споразумение за членство и Приложение № 2А - Регистрационна форма. Предлага се да отпаднат Приложение 3 – Краткосрочен сегмент (Краткосрочни продукти), Приложение 4 – Дългосрочен сегмент (Дългосрочни продукти) и Приложение 5 – Общи условия към правилата за работа на платформата за търговия на „Газов Хъб Балкан“ – ЕАД, при участие на „Булгартрансгаз“ – ЕАД Правила за клиринг и сетълмент на пазара на ГХБ.

Съгласно чл. 16, ал. 1 от ПРОБППГ след одобрението на тези правила от КЕВР ГХБ ЕАД може да допълва, изменя и редактира след официалното одобрение от Съвета на директорите на дружеството. Всяко изменение на ПРОБППГ и/или на някое или всички

приложения към тях подлежи и влиза в сила след одобрение от страна на КЕВР. Предвид посочената разпоредба и на основание чл. 21, ал. 1, т. 42 от ЗЕ, по предложение на оператора на организирания борсов пазар на природен газ е изготвен проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД (проект на ПИД на ПРОБППГ), който следва да бъде разгледани от КЕВР, като в хода на неговото разглеждане са приложими и относимите разпоредби на Закона за нормативните актове (ЗНА).

Съгласно чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от ЗНА, в редакцията обн. ДВ, бр. 34 от 2016 г., в сила от 04.11.2016 г., проектът на нормативен акт се внася за обсъждане и приемане от компетентния орган заедно с мотивите, съответно доклада към него и предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА, като мотивите, съответно докладът, следва да съдържат: причините, които налагат приемането; целите, които се поставят; финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба; очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива; анализ за съответствие с правото на Европейския съюз. Предвид разпоредбата на § 5 от Преходните и заключителни разпоредби към ЗНА, за приеманите от КЕВР подзаконовни нормативни актове не се изисква изготвяне на предварителна оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА.

1. Причини, които налагат приемането на ПИД на ПРОБППГ:

Измененията и допълненията в ПРОБППГ, които са свързани с предоставянето на клирингови услуги, се налагат във връзка с изискването на нормата на чл. 175, ал. 3 от ЗЕ, която предвижда задължение за операторите на организиран борсов пазар на природен газ от 31.12.2025 г. да осигурят гарантиране на плащането по сключените сделки като сключат договори с лице, предоставящо клирингови услуги. В тази връзка, проекта на ПИД на ПРОБППГ съдържа норми, които регламентират условията и реда за предоставяне на клирингови услуги, включително: управлението на кредитния риск, клиринга и сетълмента на сключените сделки на анонимните сегменти на пазара на ГХБ ЕАД.

Проекта на ПИД на ПРОБППГ регламентира цялостната дейност на борсовия оператор на природен газ, като добавя нови продукти в пазарните сегменти, както следва: сегмент за предлагане на спот продукти (краткосрочен сегмент); сегмент за предлагане на дългосрочни продукти (дългосрочен сегмент); сегмент за администриране на двустранни договори на неанонимен принцип (ОТС сделки) и сегмент за предлагане на брокерски услуги. Тези изменения са необходими с оглед по-голяма гъвкавост при предлагането на продукти на пазара на природен газ, предвид неговата динамичност.

На следващо място, приетия Закон за въвеждане на еврото в Република България (обн. ДВ, бр. 70 от 2024 г.) налага изменения и допълнения в чл. 40 от ПРОБППГ с оглед предстоящото приемане на единната валута.

Проекта на ПИД на ПРОБППГ съдържа и норми с оглед прецизиране на правилата въз основа на натрупания практически опит от работата на борсовия пазар и неговото администриране, както и поради необходимост от актуализиране и допълнително регламентиране на норми.

2. Целите, които се поставят:

Основната цел на проекта на ПИД на ПРОБППГ е да уреди ефективното въвеждане и управление на клирингови услуги на организирания борсов пазар на природен газ на ГХБ ЕАД от клиринговата къща KELER CCP - в качеството ѝ на централен контрагент отговарящ за управлението на кредитния риск, клиринга и сетълмента на анонимните сегменти на пазара на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД. Въвеждането на клирингови услуги цели повишаване на сигурността и предвидимостта при изпълнение на борсовите сделки, редуциране на кредитния риск между страните и увеличаване на прозрачността и

пазарната ликвидност, в съответствие с утвърдените практики на европейските енергийни борси.

В тази връзка са предвидени изменения в следните разпоредби на ПРОБППГ: чл. 1, ал. 6, чл. 11, чл. 17, ал. 1, чл. 19, чл. 21, чл. 23, чл. 26, чл. 28, чл. 31, чл. 36, чл. 37, чл. 45, чл. 46, чл. 48, чл. 50 и чл. 51.

Предвидените изменения в чл. 1, ал. 13, чл. 2, ал. 2, ал. 3, чл. 5, ал. 10, чл. 91, 93, 94, 95, както и в Дефинициите – Приложение 1 от проекта на ПИД на ПРОБППГ позволяват на ГХБ ЕАД да изпълнява ефективно вменените му нови задължения съгласно Регламент (ЕС) 2024/1106 относно докладването пред ACER на данните за нареждания и сделки с енергийни продукти на едро в качеството му на организиран пазар и регистриран механизъм за докладване. По отношение на докладването по Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия към ACER в случай на двустранни договори, са инкорпорирани текстове във връзка с отговорността за подаване на коректни данни. Премахва се възможността пазарните участници да използват други регистрирани механизми за докладване (RRM), което засилва отговорността на борсовия пазар.

Проектът на ПИД на ПРОБППГ предвижда редакционни изменения в сегмента за администриране на двустранни договори (OTC-trading) на неанонимен принцип.

Предвиденото в чл. 2, ал. 1 предложение цели да отрази отпадането на Програмата за освобождаване на природен газ в ЗЕ, както и да обособи възможността за администриране на двустранни договори на неанонимен принцип в отделен сегмент “Администриране на Двустранни договори”.

Предложение за изменение в чл. 8, ал. 2 цели улесняване на смяната на тарифния план на търговците, и осигуряване на по-голяма гъвкавост и оптимизация на процеса при търговия.

За целите на ценовото сравнение с други газови пазари и подобряване на пазарната интеграция е предвидена и възможността за формиране на ценови индекси и бенчмарк анализи на база на сключените сделки с клирингови продукти – краткосрочни и дългосрочни. Предвижда се възможността за създаване на методика за определяне на сетълмент цена за дългосрочните продукти, чрез която да се създаде прозрачност и яснота за начина на образуване на съответните цени с оглед предвидимост.

На следващо място, измененията и допълненията на проекта на ПИД на ПРОБППГ целят постигане на по-голяма яснота и прецизност при прилагането на правилата и въвеждане на най-добрите практики, установени в хода на работата на организирания борсов пазар на природен газ.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Приемането и прилагането на ПИД на ПРОБППГ не е обвързано с разходи за държавния бюджет.

4. Очаквани резултати от прилагането:

Приемането и прилагането на ПИД на ПРОБППГ като резултат ще доведе до повече яснота, сигурност и предвидимост в отношенията между пазарните участници на организирания борсов пазар на природен газ - администриран от ГХБ ЕАД, оператора на организиран борсов пазар на природен газ и клиринговата къща KELER CCR в качеството ѝ на централен контрагент. Въвеждането на допълнителни продукти и услуги, предлагани на пазара на ГХБ ЕАД отразява нуждите на пазарните участници и ще повлияе положително върху цялостната ликвидност на пазара на природен газ в Р България.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на ПИД на ПРОБППГ е в съответствие и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз. Проектът на ПИД на ПРОБППГ е съобразен с изискванията на: Регламент (ЕС) № 312/2014 г. от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи

(Регламент (ЕС) 312/2014) и Регламент (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия, който е регламент на ЕС, изменен с Регламент (ЕС) 2024/1106 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 година за изменение на регламенти (ЕС) № 1227/2011 и (ЕС) 2019/942 във връзка с подобряването на защитата на Съюза срещу манипулиране на пазара за търговия на едро с енергия.

При одобряване на проекта на ПИД на ПРОБППГ следва да бъде проведена процедурата в съответствие с разпоредбите на ЗНА, Административнопроцесуалния кодекс и ЗЕ. Проектът на ПИД на ПРОБППГ следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. Следва да бъде проведено обществено обсъждане на проекта, като на заинтересованите лица бъде предоставен подходящ срок за изразяване на становища и предложения по проектите. С представените предложения ГХБ ЕАД предвижда да въведе от 01 юли 2025 г. клирингови договори на организиран борсов пазар на природен газ администриран от дружеството. В тази връзка е необходимо да се приложи предвидената в чл. 26, ал. 4, изр. второ възможност Комисията да определи друг срок, но не по-кратък от 14 дни, за предложения и становища по проекта на ПИД на ПРОБПЕЕ от публикуването му за обществени консултации.

Изказвания по т.4.:

Докладва М. Димитров. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД оператор на организиран борсов пазар е представило в Комисията предложения за изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД. Дружеството е титуляр на издадена от Комисията лицензия през 2021 г. за осъществяване на дейността „организиране на борсов пазар на природен газ“. Правилата за работа на организиран борсов пазар се одобряват от Комисията по предложение на съответния борсов оператор.

Пл. Младеновски попита М. Димитров, какво е изменено.

М. Димитров отговори, че основните изменения са свързани с въвеждането на клирингови услуги, тъй като в Закона за енергетиката се налагат задължения на операторите на борсови пазари от 2026 г. да сключат договори с лице, предоставящо клирингови услуги. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД е информирало Комисията със заявлението с предложение за изменение и допълнение на Правилата, че е сключило договор с клиринговата къща KELER, която е лицензирана като централен контрагент и тя ще изпълнява функциите на клирингова къща на пазара на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД. В тази връзка са направени съответните изменения, които да обезпечат работата на клиринговата къща KELER. Другите промени са свързани с допълване на текстове във връзка със задължения по REMIT регламентите, включително регламента за изменение на REMIT и по отношение на докладването на сключени сделки на организираните борсови пазари. Това са двете основни изменения, които налагат промяна на Правилата на организиран борсов пазар на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД. Направени са също и редакционни промени във връзка с установената до момента практика на дружеството с цел подобряване на дейността на организиран борсов пазар.

Пл. Младеновски отбеляза, че най-опасни са редакционните промени и поиска допълнителна информация, какво точно е променено.

М. Димитров поясни, че промените включват сроковете за отговор на заявления за членство на организиран борсов пазар. Също така отпада и Програмата за освобождаване на природен газ, тъй като тази Програма е отменена в Закона за енергетиката, а тя е присъствала в Правилата на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД. Тя е предвиждала обществеността да предлага едно количество на организиран борсов пазар за целите на клиенти в страната, като тези количества са били достъпни за закупуване и от търговци, доставчици на тези клиенти. Приложенията, продуктите също

са част от редакционните промени. Отделните продукти на краткосрочният и дългосрочният сегмент са били в приложение, част от правилата и „Газов Хъб Балкан“ ЕАД е предложил да отпадат, тъй като добавянето на нов продукт на краткосрочен, дългосрочен сегмент изисква процедура по актуализация, одобряване на Правилата, която изисква време. Поради тази причина са премахнати от там и се дава възможност на дружеството да актуализира продуктите. По същият начин са организирани правилата на другата газова борса - Българска енергийна търговска платформа, където продуктите не са част от Правилата. Финансови и други средства, необходими за прилагане на новата уредба - приемането и прилагането на Проекта не е обвързано с разходи за държавния бюджет. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз - предложеният проект на правила е в съответствие и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз. При одобряване на проекта на Правила за изменение и допълнение на Правилата на организиран борсов пазар следва да бъде проведена процедурата в съответствие с разпоредбите на Закона за нормативните актове, Административнопроцесуалния кодекс и Закона за енергетиката. Проектът на Правила следва да бъде публикуван на интернет страницата на Комисията, ведно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. Следва да бъде проведено обществено обсъждане на проекта, като на заинтересованите лица бъде предоставен подходящ срок за изразяване на становища и предложения по проектите. С представените предложения се предвижда въвеждането на клирингови договори на организиран борсов пазар на природен газ, администриран от дружеството. В тази връзка е необходимо да се приложи предвидената в чл. 26, ал. 4, изр. второ възможност Комисията да определи друг срок, но не по-кратък от 14 дни, за предложения и становища по Проекта на Правила за изменение и допълнение на Правилата на организиран борсов пазар от публикуването му за обществени консултации. Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 21, ал. 1, т. 42 от Закона за енергетиката, чл. 16 от Правилата за работа на организиран борсов пазар на природен газ на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, чл. 26 от Закона за нормативните актове, чл. 43, ал. 1, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да обсъди следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на природен газ на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД;
3. Да насрочи обществено обсъждане на проекта по т. 2, като на участниците в него се осигури възможност и за дистанционно участие;
4. Да определи дата, час и място за провеждане на обществено обсъждане на проекта по т. 2, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията;
5. Да публикува проекта по т. 2, както и доклада, на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации;
6. Да определи 14-дневен срок за предложения и становища по проекта по т. 2 в процедурата за обществено обсъждане по реда на Закона за енергетиката и в процедурата за обществена консултация по Закона за нормативните актове.

Проектът на Правила за изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар е приложение към настоящия доклад.

Д. Кочков попита, при положение че самата клирингова къща не е обект на одобрение от Комисията, може ли да бъде сменена и само една ли трябва да бъде клиринговата къща.

М. Димитров отговори, че клиринговата къща не се одобрява от Комисията. В Закона за енергетиката, текстът в чл. 175 гласи, че *операторът на организиран борсов пазар сключва договор с лице предоставящо клирингови услуги*. Това е единствено, което се споменава в Закона за енергетиката.

Д. Кочков обобщава, че в случая за Комисията е важно това, че има такъв договор.

М. Димитров потвърди и допълни, че в Правилата е посочено името на клиринговата къща KELER, така че в случай на промяна..

Д. Кочков каза, че е видял.

Пл. Младеновски попита, защо е посочено в Правилата, при положение че в един момент може да няма.

Е. Маринова обясни, че преценката с кое лице може да бъде сключен договор за предоставяне на клирингови услуги е на самия оператор, тъй като той към момента има сключен договор с KELER, впоследствие може и да си го смени, ако прецени, тъй като за това няма забрана и понеже има такъв сключен договор, поради тази причина фигурира и в Правилата.

Д. Кочков каза, че въпросът му е дали трябва да се променят Правилата в случай, че има промяна.

Е. Маринова отговори, че в тази ситуация трябва, когато изрично е посочено в Правилата трябва да има промяна.

Пл. Младеновски попита на колко места е посочена клиринговата къща KELER.

М. Димитров говори без микрофон

М. Димитров отговори, че „Газов Хъб Балкан“ за гарантиране плащането по сделките на анонимните сегменти на организирания борсов пазар е сключило споразумение с унгарската клирингова къща „KELER CCP“.

Пл. Младеновски попита, защо е необходим такъв текст.

Ел. Маринова поясни, че не е задължително да има такъв текст и може би не е най-добрият избор, но така са структурирани Правилата - имат едно общо положение, в което се представя компанията и самите правила отнякъде са взаймствани. Първата им част все едно представя компанията и тук систематично е частта, в която са проведените комуникации и са сключили договор с KELER, поради тази причина е сложено.

М. Димитров добави, че само в тази част присъства.

Пл. Младеновски каза, че е необходимо да се премахне този текст, тъй като не може в нормативен акт да пише компанията KELER, тъй като това се равнява на текстове като Комисията издава в Закона за енергетиката, Комисията издава лицензия за разпределение на тягова електрическа енергия на Национална компания „Железопътна инфраструктура“.

Т. Ерменков каза, че се присъединява към изказването на Председателя и запитва какво се приема в случая – правила за избор на KELER като клирингова къща или се приемат изменения на Правилата, с цел да може да бъде сключен договор с клирингова къща. В случая се приема второто и щом се приема второто е необходимо е да се премахне KELER, защото в противен случай Комисията за енергийно и водно регулиране става страна по договор между KELER и „Газов Хъб Балкан“, имайки предвид, че се заема становище и се утвърждава договора с решението, което ще бъде прието.

Бл. Голубаров каза, че би разширил още въпроса и посочи, че чл.1 наистина прави представяне на „Газов Хъб Балкан“ и попита дали това е необходимо. Цитира се, че на 15.11.2019 г. е станало еди-какво си, на 09.12.2019 г. е станало друго, а на 02.01.2020 г. трето.

Ел. Маринова се съгласи и каза, че не са нужни тези данни, но в тази стилистика са приетите вече Правила и поради тази причина така са останали. Тя отбеляза, че има много неща, които трябва да се преработят в тези Правила и да бъдат подобрени.

М. Димитров допълни, че това са старите Правила, с това представяне на компанията.

Пл. Младеновски каза, че трябва да се обърне внимание, как се пишат правила.

Могат да се вземат за пример правилата на IBEX, за да се види какво е правила на борса. Това е нормативен акт, след като се одобрява от Комисията. В случая правилата са написани като някаква рекламна брошура.

Ел. Маринова се съгласи и каза, че не са написани добре и е нужно основно да бъдат преработени.

Т. Ерменков се обърна със забележка към работната група, че когато се внася документ, който трябва да бъде утвърден от Комисията, той трябва да бъде нормативен документ, а не листовка с информация, коя фирма какво прави, защо и как е направена. В противен случай не само Комисията е страна, а вече е имало един случай и остава усещането, че по този начин става съучастник на действия, за които не са в правото си, няма задълженията, а също така нямат основания да го правят. В бъдеще, когато се предлагат правила, да се предлагат правила, а не правила за работа с една фирма.

Пл. Младеновски каза, че след общественото обсъждане въпросният чл.1 ще бъде преработен. Още сега точката с наименованието KELER ще бъде премахната и така трябва да бъде представено на общественото обсъждане, без KELER и без наименованието на конкретната клирингова къща, без това, че въобще са сключили договор. „Газов Хъб Балкан“ са задължени да сключат договор. Дали са сключили или не, Комисията променя нормативния акт, така че, изпълнявайки законното си изискване, да могат съответните правила да бъдат приложими. Председателят попита в коя точка е записано, че е сключен договор.

М. Димитров отговори, че това е чл. 13а. *„Газов Хъб Балкан“ за гарантиране плащането по сделките на анонимните сегменти на организирания борсов пазар е сключило споразумение с унгарската клирингова къща KELER CCP“.*

Пл. Младеновски заяви, че този чл. 13а трябва да отпадне.

Ел. Маринова попита дали да има общ текст посочващ, че „Газов Хъб Балкан“ гарантира сделките на анонимните сегменти чрез сключване на договори...

Пл. Младеновски уточни, че това вече съществува в Закона за енергетиката и не е необходимо да присъства и в Правилата. Не е нужна и информацията, с кого е сключен договора, защото при една промяна на договора ще съществува основанията, че според правилата, защото има подписан договор само с KELER се задължават само с KELER да работят, а самата компания KELER се крепи на стара слава вече.

Говори се без микрофон

М. Димитров попита, как да направи промените дали да се махне изцяло, или както е предложил Т. Ерменков.

Т. Ерменков каза, че според него трябва да остане това, че се сключва договор с клирингова къща и поясни, че не е проблем да се повтори както в закона, така и в Правилата, но е нужно да бъде отбелязано като точка, в която се посочва, че се сключва договор с клирингова къща, а не конкретно с коя клирингова къща.

Говори се без микрофон

Пл. Младеновски каза, че не може да има многоточие в Правилата.

М. Димитров предложи точката да гласи: *„Газов Хъб Балкан“ за гарантиране плащането по сделките на анонимните сегменти на организирания борсов пазар е сключило споразумение с клирингова къща.*

Т. Ерменков каза, че не трябва да присъства думата *сключило*, а *сключва*, а текстът може да гласи: на основание на дадения член от Закона за енергетиката *сключва договор с клирингова къща*, без упоменаване на конкретно име.

Пл. Младеновски допълни: *с лице, което предоставя клирингови услуги* (както е по

закона).

Пл. Младеновски насрочи обществено обсъждане на 02.07.2025 г. от 10.00 часа.

Пл. Младеновски установи, че няма други изказвания и подложи на гласуване доклада с така обсъдената корекция на чл. 13а.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 21, ал. 1, т. 42 от Закона за енергетиката, чл. 16 от Правилата за работа на организиран борсов пазар на природен газ на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, чл. 26 от Закона за нормативните актове, чл. 43, ал. 1, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация,

КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-ДК-805 от 18.06.2025 г. относно изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на природен газ от „Газов Хъб Балкан“ ЕАД;

2. Приема проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на природен газ на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД;

3. Насрочва обществено обсъждане по реда на чл. 14 от Закона за енергетиката на проекта на решение по т. 2 на 02.07.2025 г. от 10:00 ч., като се осигури и възможност за дистанционно участие в заседанието;

5. Проектът на решение, датата и часът за провеждане на обществено обсъждане да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране.

6. Определя 14-дневен срок за предложения и становища по проекта по т. 2 в процедурата за обществено обсъждане по реда на Закона за енергетиката и в процедурата за обществена консултация по Закона за нормативните актове.

В заседанието по **точка четвърта** участват председателят Пламен Младеновски и членовете на Комисията Александра Богословска, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Таско Ерменков.

Решението е взето с **пет гласа „за“** (Пламен Младеновски - за, Александра Богословска - за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Таско Ерменков - за), от които **два гласа** (Благой Голубарев, Таско Ерменков) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-808 от 20.06.2025 г. относно приемане на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия.

2. Приема Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия.

3. Наредбата по т. 2 да бъде изпратена в „Държавен вестник“ за обнародване.

По т.2. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-809 от 20.06.2025 г. относно приемане на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия.

2. Приема Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия.

3. Правилата по т. 2 да бъдат изпратени в „Държавен вестник“ за обнародване.

По т.3. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-ДК-804 от 18.06.2025 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Р-94 от (...) г. от „Булгаргаз“ ЕАД с искане за издаване на разрешение за извършване на сделка, която води или може да доведе до нарушаване сигурността на снабдяването вследствие на задлъжнялост на енергийното предприятие.

2. Разрешава на „Булгаргаз“ ЕАД да предостави обезпечение в полза на (...) по Договора за продажба на природен газ от (...) г., чрез удължаване до (...) г. на срока на валидност на издадената от (...), банкова гаранция, като през удължения срок размерът на банковата гаранция е (...) щатски долара, съгласно представения със заявление с вх. Е-ЗЛР-Р-94 от (...) г. проект на Изменение № (...) на неотменима стендбай финансова гаранция (...) към Договор за кредит № (...)/(...) от (...)г.

3. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация, с изключение на данни, които са достъпни в публични регистри и/или публично оповестени от заявителя, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.

По т.4. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-ДК-805 от 18.06.2025 г. относно изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на природен газ от „Газов Хъб Балкан“ ЕАД;

2. Приема проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на природен газ на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД;

3. Насрочва обществено обсъждане по реда на чл. 14 от Закона за енергетиката на проекта на решение по т. 2 на 02.07.2025 г. от 10:00 ч., като се осигури и възможност за дистанционно участие в заседанието;

5. Проектът на решение, датата и часът за провеждане на обществено обсъждане да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране.

6. Определя 14-дневен срок за предложения и становища по проекта по т. 2 в процедурата за обществено обсъждане по реда на Закона за енергетиката и в процедурата за обществена консултация по Закона за нормативните актове.

Приложения:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-808 от 20.06.2025 г. и Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия.

2. Доклад с вх. № Е-Дк-809 от 20.06.2025 г. и Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия.

3. Доклад с вх. № Е-ДК-804 от 18.06.2025 г. и Решение на КЕВР № Р-572 от 23.06.2025 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Р-94 от 09.06.2025 г. от „Булгаргаз“ ЕАД с искане за издаване на разрешение за извършване на сделка, която води или може да доведе до нарушаване сигурността на снабдяването вследствие на задлъжнялост на енергийното предприятие.

4. Доклад с вх. № Е-ДК-805 от 18.06.2025 г. относно изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на природен газ от „Газов Хъб Балкан“ ЕАД и проект на акт.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

X

Александра Богословска - член на КЕВР

X

Благой Голубарев - член на КЕВР

X

Димитър Кочков - член на КЕВР

X

Таско Ерменков - член на КЕВР

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

X

Пламен Младеновски - председател на КЕВР

X

Недко Косев - за главен секретар,
съгласно Заповед № 621 от 16.06.2025 г.

Протоколирал:

X

Илиана Зашева - главен експерт, отд. АИО,
дирекция "Обща администрация"